

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers
under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen

ราชัย นามวงศ์ษา¹ และ สุรเชต น้อยฤทธิ์²

Rachai Namwongsa¹ and Surachat Noirit²

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{1,2} Faculty of Education, Mahasarakham University, Thailand

¹E-mail: rachaisingha@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6005-8630>

²E-mail: surachet.n@msu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8210-7148>

Received 26/05/2023

Revised 30/05/2023

Accepted 05/06/2023

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญเนื่องจากช่วยให้บุคคลที่เป็นผู้นำสามารถตัดสินใจและมีแนวทางในการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันดีงาม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นบุคคลที่มักจะทำสิ่งที่ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ว่าเป็นบุคคลที่มีเกียรติและเป็นคนดี การเป็นแบบอย่างของผู้นำเชิงจริยธรรมจึงส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติทางจริยธรรมในองค์กรได้อย่างจริงจัง ทำให้เป็นที่เคารพและได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นในการบริหารงาน การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 346 คน ได้มาโดยการการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศจากครู และผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 6 คน สร้างโปรแกรม ประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความเคารพ จิตสาธารณะ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต

[271]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

(2) โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล มี 6 โมดูล ประกอบด้วย โมดูล 1 ความยุติธรรม โมดูล 2 ความซื่อสัตย์สุจริต โมดูล 3 ความรับผิดชอบ โมดูล 4 จิตสาธารณะ โมดูล 5 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ โมดูล 6 ความเคารพ ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

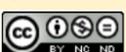
คำสำคัญ: การพัฒนาโปรแกรม; โปรแกรมเสริมสร้าง; ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

Abstract

Ethical leadership is important because it enables the person in leadership to make decisions and guide actions based on sound ethical values, acting with professional ethics. They are the person who always does what is right, is honest, can be trusted, is respectable and good. Being an example of an ethical leader thus promoting ethical practices in the organization seriously makes them respect and trust in management. Thus, the aims of this research were as follows: 1) to study the current qualities, the desired qualities, and the requirements for enhancing the ethical leadership qualities of teachers under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, and 2) to develop a program to enhance the ethical leadership qualities of teachers under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen by employing research and developmental methods. The study was conducted in two phases: Phase 1 involved studying the current qualities, the desired qualities, and the requirements for enhancing the ethical leadership qualities of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. The sample group, which was selected by stratified random sampling, consisted of 346 teachers and administrators under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. The research tool, which was utilized, was a rating scale questionnaire. In Phase 2, a program was developed to enhance the ethical leadership qualities of teachers under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, based on the best practices of six model schoolteachers and administrators. The program was created and evaluated by five qualified individuals, who had been purposively selected. The research methodology employed an assessment tool to evaluate the suitability and feasibility of the ethical leadership development program for teachers. The statistical analysis of the data consisted of frequencies, percentages, means, standard deviations, and the necessary index. The research findings indicated the following: (1) Overall, the current state of the ethical leadership qualities of teachers was high. The most desirable state of the ethical leadership qualities of teachers was at the highest level. The requirements of the ethical leadership qualities of teachers were ranked in descending order as

[272]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

follows: being effectiveness-oriented, being respectful, being public-minded, being fair, being responsible, and being honest. (2) The ethical leadership development program for teachers, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, was comprised of 1) principles and importance, 2) objectives, 3) content, 4) developmental methods, and 5) evaluation & assessment. The program comprised six Module-s: Module-1: Fairness, Module-2: Honesty, Module-3: Responsibility, Module-4: Public-mindedness, Module-5: Effectiveness-orientation, and Module-6: Respect. Overall, the results of the program evaluation indicated high suitability and the highest feasibility.

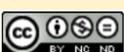
Keywords: Development of a Program; Enhancing Program; Ethical Leadership Qualities

บทนำ

ครู คือ อาชีพที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างแท้จริงให้กับลูกศิษย์ ชุมชนและสังคม สังคมมีความคาดหวังด้านคุณธรรมจริยธรรมจากครูซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเป็นแบบอย่างในการประพฤติ ปฏิบัติ ให้เป็นแบบอย่างที่ดีของคนในสังคม ภาวะความเป็นผู้นำของครูจะทำให้ครู รู้บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง รู้ว่าสิ่งใดมีความถูกต้อง สิ่งใดผิดศีลธรรม ครูจะกลายเป็นผู้นำในด้านจริยธรรมให้กับคนในสังคมไปโดยปริยาย โดยในปัจจุบันมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของอาชีพครูมากมายหลายฉบับ โดยเฉพาะประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2564 ได้กำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ และรักษาจริยธรรมไว้อย่างเคร่งครัด (ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564) ในข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดข้อบังคับให้ อาชีพครู ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทั้งต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และสังคม ดังปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในข้อบังคับ ข้อ 11 ระบุว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ” (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556, 2556) ในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการและหมวดที่ 7 ว่าด้วย ครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ได้ระบุถึงคุณธรรมจริยธรรมของครูไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตครู ให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ได้กำหนดความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมไว้ค่อนข้างเข้มงวดและเคร่งครัดกว่าข้าราชการประเภทอื่นๆ อาทิ การกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติ

[273]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธี. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

.....
ตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เฉพาะแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ ชุมชนและสังคมในด้าน
คุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคมตามเจตนารมณ์
ของกฎหมาย (พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547, 2547)

จากสถิติรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้กระทำผิดวินัยที่
ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการที่ยุติแล้ว ประจำปี
งบประมาณ 2564 เฉพาะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พบว่า มีข้าราชการครูทำผิดวินัย จำนวน 158 ราย จากจำนวนผู้กระทำผิดวินัยทั้งสิ้น 270 ราย ซึ่ง
เป็นจำนวนมากวกกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้กระทำผิดวินัยทั้งหมดเป็นข้าราชการครู จากลักษณะทำผิดวินัยกรณี
ต่าง ๆ ได้แก่ การทุจริตต่อหน้าที่ ทุจริตการเงินและพัสดุ การอนาจาร ชู้สาว ยาเสพติด ความผิดอาญา เรียก
รับเงิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุ ฉ้อโกง เมาสุรา ปลอมเอกสาร และกรณีอื่น ๆ (สำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญเนื่องจากช่วยให้บุคคลที่เป็นผู้นำสามารถตัดสินใจและมีแนวทางใน
การปฏิบัติ โดยคำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรมอันดีงาม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นบุคคลที่มักจะ
ทำสิ่งที่ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ว่าเป็นบุคคลที่มีเกียรติและเป็นคนดี การเป็นแบบอย่างของผู้นำเชิง
จริยธรรมจึงส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติทางจริยธรรมในองค์กรได้อย่างจริงจัง ทำให้เป็นที่เคารพและได้รับความ
ไว้วางใจความเชื่อมั่นในการบริหารงาน เพราะสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว
กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติ ให้แรงเสริมกับความประพฤติทางจริยธรรม ใช้รางวัลและการลงโทษเพื่อให้คน
ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (กัญญาภัค ไช้เพชรและ จุฬาพรพรรณภรณ์ ธนะแพทย์, 2565) อีก
ทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่อประโยชน์ขององค์กรหรือเพื่อส่วนรวม
แทนซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้นอีกด้วย (ชุตินา รักษาบางแหลม และคณะ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีหน้าที่กำกับดูแลส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา รวมถึงภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น โดยมีเขตบริการทาง
การศึกษาจำนวน 26 อำเภอ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 59,114 คน และมีครูสายผู้สอนทั้งสิ้น 3,257 คน มี
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ความรับผิดชอบ
ต่อสังคม ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรักษาศีลธรรม กำหนดไว้อย่างชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น, 2565) ซึ่งมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังที่กล่าว
มาแล้ว เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่
ความสำเร็จ การสร้างองค์กรที่ดำเนินงานบนพื้นฐานของจริยธรรมต้องอาศัยผู้นำที่มีจริยธรรมในการทำงาน โดย
ผู้นำหรือบุคคลนั้นต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม และถ้า
พิจารณาจากสภาพบริบทปัจจุบันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีอาณาเขตการบริการ
ทางการศึกษากว้างใหญ่มีจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนและครูจำนวนมาก การพัฒนาครูให้เป็นอย่างที่ดียึดด้าน
คุณธรรมจริยธรรมจึงมีความสำคัญ เพราะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความเชื่อมโยงกับความสำเร็จขององค์กร องค์กร

[274]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสห
วิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the
Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

.....
ต้องการพัฒนาระบบด้านจริยธรรมเพื่อให้งานเกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง คุณธรรมจริยธรรมที่ดีควรมีกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อคุณภาพที่ยั่งยืนในระยะยาว ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และเป็นตัวแปรสำคัญสำหรับความสำเร็จในระยะยาวขององค์กร

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงควรมีโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสำหรับครูเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจริยธรรมของครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู จะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน สังคม และประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม รักษาศีลธรรม มีวินัย รับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามระยะการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. ประชากร ได้แก่ ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,433 คน จาก 84 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. การศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากโรงเรียนที่มีวิธี

[275]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

ปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านจริยธรรม จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วยครูจำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 6 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

3. ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

การทบทวนวรรณกรรม

Moore (2022) ได้กล่าวถึง ความยุติธรรม (Fairness) ไว้ว่า เป็นหัวใจสำคัญของมนุษย์ทุกคนมีความคาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ผู้นำควรปฏิบัติต่อผู้ตามและทุก ๆ คนอย่างยุติธรรม ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ความยุติธรรมยังเกี่ยวข้องกับการสร้างวินัย กล่าวคือ ถ้าหากมีการปฏิบัติตนผิดวินัยไม่เหมาะสม คนที่ทำความผิดลักษณะเดียวกันต้องได้รับการลงโทษที่ไม่แตกต่างกัน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2563) ได้อธิบายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้ให้ความหมายของ ความรับผิดชอบ ไว้ว่า หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อ ตั้งใจ มุ่งมั่น ต่อการศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง ตลอดจนสั่งคมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปได้

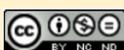
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2563) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะ ไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มองเห็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ พร้อมลงมือปฏิบัติร่วมช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่สังคมของเราร่วมกับผู้อื่นหรือเรียกง่าย ๆ ว่าเป็นน้ำใจของคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน และกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลใด ๆ ตอบแทน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ให้ความหมายของ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) ไว้ว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของ เคารพ ไว้ว่า 1) แสดงอาการนับถือ เช่น เคารพผู้ใหญ่ เคารพธงชาติ 2) ไม่ล่วงเกิน ไม่ล่วงละเมิด เช่น เคารพสิทธิของผู้อื่น

[276]

Citation:

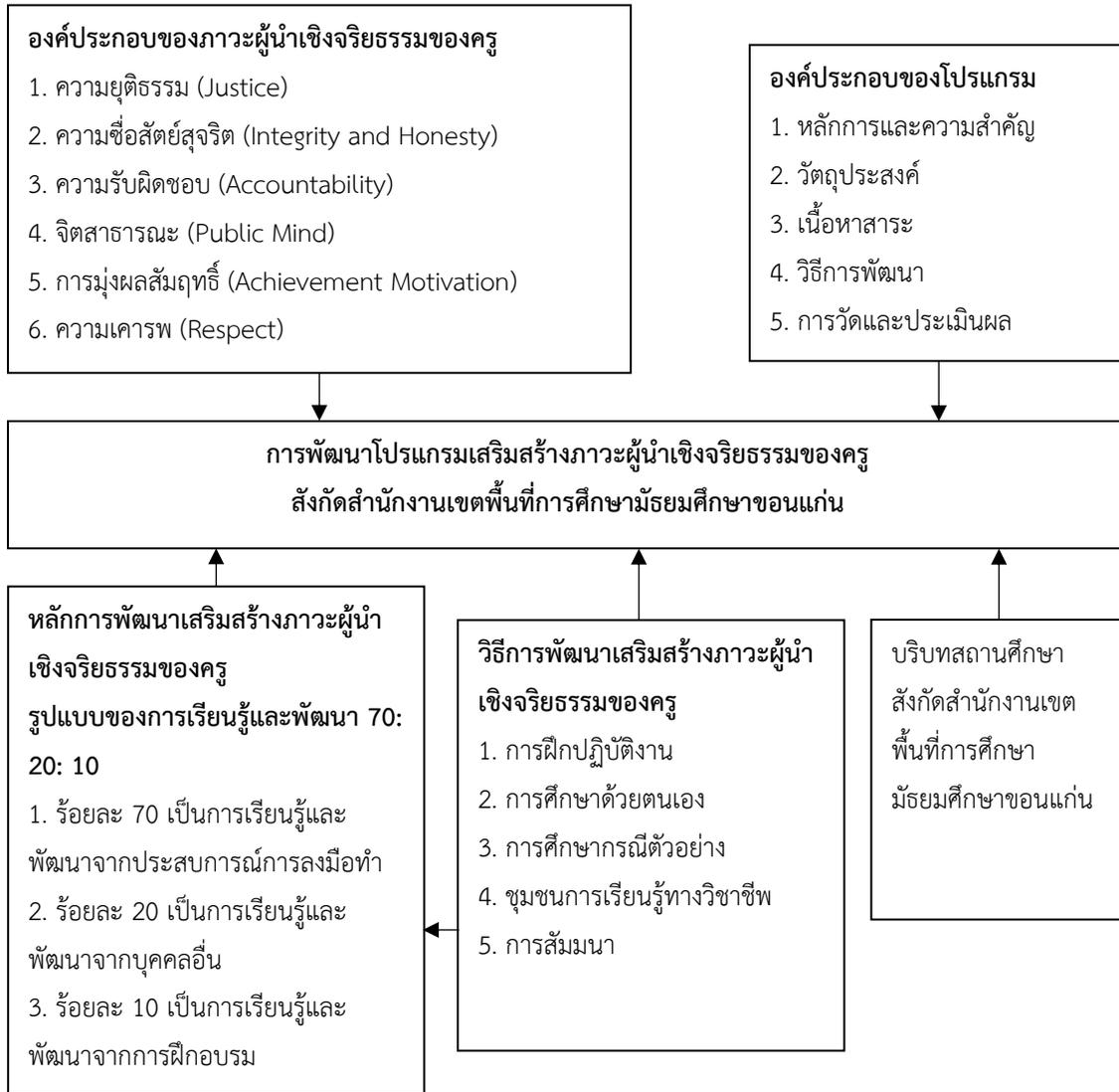
ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

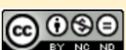
ระเบียบวิธีการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

[277]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,433 คน จาก 84 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม

ตารางที่ 1 ตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร ฯ	ครู	รวม	ผู้บริหาร ฯ	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	13	158	171	1	16	17
ขนาดกลาง	81	1,065	1,146	8	107	115
ขนาดใหญ่	23	350	373	2	36	38
ขนาดใหญ่พิเศษ	59	1,684	1,743	6	170	176
รวม	176	3,257	3,433	17	329	346

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งออกเป็น

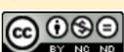
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) ที่แสดงถึงการแสดงความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

[278]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธี. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพและขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม ที่มีลักษณะข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการดำเนินการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จะให้ค่าน้ำหนักของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) การศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของครู (2) ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในระยะที่ 1 และการศึกษา จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ (3) การตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างภาวะ ผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ในการเสริมสร้าง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความยุติธรรม	4.37	0.71	มาก	4.70	0.51	มากที่สุด
2. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.41	0.66	มาก	4.70	0.45	มากที่สุด
3. ความรับผิดชอบ	4.42	0.57	มาก	4.75	0.42	มากที่สุด
4. จิตสาธารณะ	4.34	0.65	มาก	4.70	0.45	มากที่สุด

[279]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ และ สุรเชต น้อยอุทัย. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น. วารสารสห วิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
5. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.19	0.73	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด
6. ความเคารพ	4.30	0.63	มาก	4.75	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	4.34	0.65	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.66) ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.71) ด้านจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.65) ด้านความเคารพ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเคารพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.42) รองลงมาเป็น ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.45) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) เป็นลำดับ

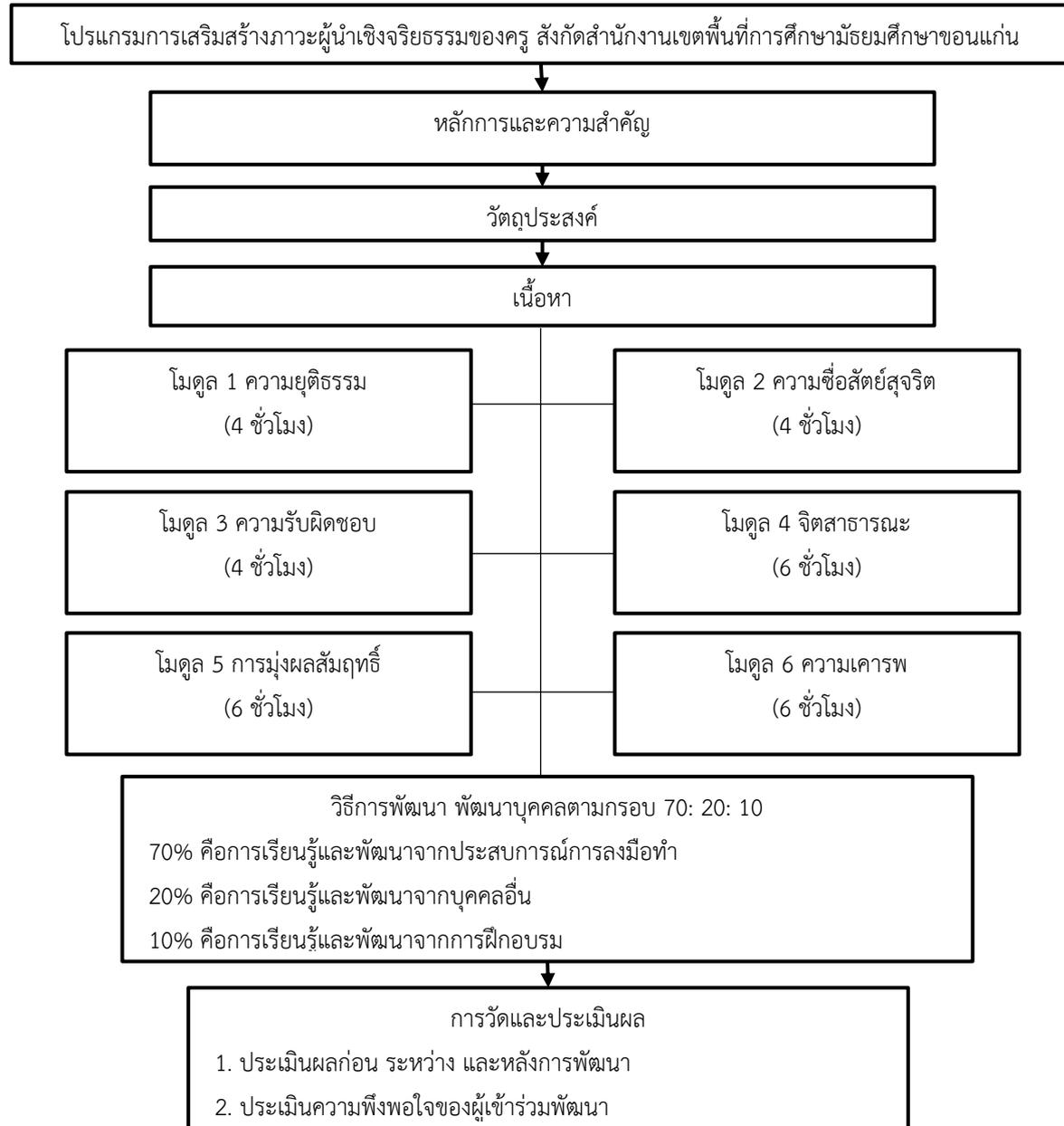
ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ความยุติธรรม	4.37	4.70	0.075	4
2. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.41	4.70	0.065	6
3. ความรับผิดชอบ	4.42	4.75	0.074	5
4. จิตสาธารณะ	4.34	4.70	0.082	3
5. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.19	4.68	0.116	1
6. ความเคารพ	4.30	4.75	0.104	2

จากตารางที่ 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าความต้องการ

จำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.116$) รองลงมาเป็นด้านความเคารพ ($PNI_{Modified} = 0.104$) ด้านจิตสาธารณะ ($PNI_{Modified} = 0.082$) ด้านความยุติธรรม ($PNI_{Modified} = 0.075$) ด้านความรับผิดชอบ ($PNI_{Modified} = 0.074$) และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($PNI_{Modified} = 0.065$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

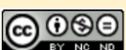
แผนภาพประกอบที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการและความสำคัญของโปรแกรม						
1.1 ความชัดเจนของหลักการ	4.64	0.55	มากที่สุด	4.81	0.45	มากที่สุด
1.2 ความสำคัญของหลักการ	4.23	0.84	มาก	4.42	0.55	มาก
1.3 การนำไปใช้	4.42	0.55	มาก	4.21	0.84	มาก
รวม	4.43	0.64	มาก	4.48	0.61	มาก
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม						
2.1 เพื่อพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู	4.43	0.55	มาก	4.62	0.55	มากที่สุด
2.2 ความครอบคลุมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	4.24	0.84	มาก	4.83	0.45	มากที่สุด
รวม	4.33	0.69	มาก	4.72	0.50	มากที่สุด
3. เนื้อหาของโปรแกรม						
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.64	0.55	มากที่สุด	4.84	0.45	มากที่สุด
3.2 จัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับองค์ประกอบ	4.21	0.84	มาก	4.24	0.84	มาก
3.3 เนื้อหาสอดคล้องกับระยะเวลา	4.42	0.55	มาก	4.45	0.89	มาก
3.4 โมดูล 1 ความยุติธรรม	4.21	0.84	มาก	4.64	0.55	มากที่สุด
3.5 โมดูล 2 ความซื่อสัตย์สุจริต	4.24	0.84	มาก	3.83	0.84	มากที่สุด
3.6 โมดูล 3 ความรับผิดชอบ	4.65	0.55	มากที่สุด	4.64	0.89	มากที่สุด
3.7 โมดูล 4 จิตสาธารณะ	4.00	0.71	มาก	4.22	0.84	มาก
3.8 โมดูล 5 การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.24	0.84	มาก	4.62	0.55	มากที่สุด
3.9 โมดูล 6 ความเคารพ	4.22	0.84	มาก	4.64	0.55	มากที่สุด
รวม	4.31	0.72	มาก	4.45	0.71	มาก
4. วิธีการพัฒนา						
4.1 การฝึกปฏิบัติงาน	4.42	0.55	มาก	4.42	0.55	มาก
4.2 การศึกษาด้วยตนเอง	4.43	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4.3 การศึกษกรณีตัวอย่าง	4.22	0.84	มาก	4.63	0.55	มากที่สุด
4.4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community)	4.36	0.89	มาก	4.81	0.45	มากที่สุด
4.5 การสัมมนา	4.62	0.55	มาก	4.84	0.45	มากที่สุด
รวม	4.41	0.67	มาก	4.62	0.51	มากที่สุด

[282]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. การวัดและประเมินผล						
5.1 ประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา	4.21	0.84	มาก	4.62	0.89	มากที่สุด
5.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา	4.42	0.55	มาก	4.83	0.45	มากที่สุด
รวม	4.31	0.65	มาก	4.72	0.67	มากที่สุด
โดยรวม	4.35	0.67	มาก	4.59	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิง จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และ 4.59 อีกทั้งยังพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม เห็นว่า ความ เหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน ส่วน ความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ด้านวิธีการพัฒนา และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักการและความสำคัญของโปรแกรม และด้านเนื้อหาของโปรแกรม ตามลำดับ

สรุปผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้สรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.1 สภาพปัจจุบันเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับ คะแนน จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม จิตสาธารณะ ความเคารพ และ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณารายด้าน

.....
เรียงลำดับ คะแนนจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเคารพ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต จิตสาธารณะ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความเคารพ จิตสาธารณะ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ

2. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีองค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 1. หลักการและความสำคัญ 2. วัตถุประสงค์ 3. เนื้อหา 4. วิธีการพัฒนา 5. การวัดและประเมินผล ในเนื้อหาของโปรแกรมแบ่งออกเป็น 6 โมดูล ประกอบด้วย โมดูล 1 ความยุติธรรม โมดูล 2 ความซื่อสัตย์สุจริต โมดูล 3 ความรับผิดชอบ โมดูล 4 จิตสาธารณะ โมดูล 5 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ โมดูล 6 ความเคารพ ทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมที่นำไปใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด

อภิปรายผล

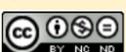
จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าผลรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรับผิดชอบ รองลงมาคือความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม จิตสาธารณะ ความเคารพ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อาจเนื่องจากบุคคลสามารถตัดสินใจ และมีแนวทางในการปฏิบัติ ที่คำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรม ศีลธรรมอันดีงาม มีการแสดงออกในเชิงจริยธรรมที่เข้มแข็ง มองว่าเป็นผู้นำตัวอย่างในการปฏิบัติเชิงจริยธรรม มักจะปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย แสดงถึงการมีความรับผิดชอบ ทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้ เป็นบุคคลที่มีเกียรติ เป็นคนดี มีการติดต่อสื่อสารที่เปิดเผย และเป็นผู้ฟังที่มีความเคารพผู้อื่น โนมน้าวให้ผู้อื่นมองไกลไปถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และได้รับความร่วมมือ สนับสนุนช่วยเหลือในการพัฒนาอย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดเป็นผลสัมฤทธิ์ในเชิงพัฒนาในองค์กร สอดคล้องกับ Sims, R. R. and Brinkmann, J. (2002) อ้างถึงใน Treviño, L. K et al. (2003) ว่าผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นผู้ที่เน้นความสำคัญของการมุ่งเน้นที่คน เช่นเดียวกับการเน้นความสำคัญของเป้าหมายขององค์กรกับเป้าหมายส่วนบุคคล พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเน้น

[284]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

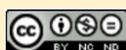
<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

.....
ย้าค่านิยมทางจริยธรรมขององค์กร และการแสดงออกของผู้ นำทำให้ผู้อื่นมองเห็นได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) ที่กล่าวเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไว้ว่า เป็นกระบวนการทางการมีอิทธิพลเหนือหรือโน้มน้าวบุคคลอื่นผ่านหลักเกณฑ์ ค่านิยมและความเชื่อที่เชื่อมโยงกับการกระทำใน สิ่งที่ต้องทำทั้งนี้ครูทุกคนจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ที่สามารถกระตุ้น จูงใจ เป็นแบบอย่างให้ บุคคลอื่นเชื่อถือ และนำพาองค์การไปสู่เป้าหมายที่มีร่วมกัน ในท้ายที่สุดจะนำมาซึ่งการยกระดับจริยธรรมต่อ ความประพฤติของทั้งผู้นำ ผู้ตาม และผู้ร่วมงาน เกิดการยอมรับและพึ่งพาซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กัญมาส ชูจีน (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไป น้อย ดังนี้การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบใน วิชาชีพ และความรักและศรัทธาในวิชาชีพ จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหาร สถานศึกษาพึงมีเพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษามุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยยึดหลัก จริยธรรมในการบริหารงาน ตลอดจนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรับผิดชอบ และความ เคารพ รองลงมาคือความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต จิตสาธารณะ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ อัน เนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้มีการพัฒนากระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และครูก่อนเข้ารับ ตำแหน่งหรือปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และและประสิทธิภาพในการทำงานในทุก ๆ ด้าน รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ บุญธัญกิจ (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานครตามที่เสนอแนะของครู วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตามที่เสนอแนะของครู ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตามที่เสนอแนะของครู และครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ของคะแนนสูงสุดและรองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบต่อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลชนก ราชสง (2565) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่า ด้านความ

[285]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสห วิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

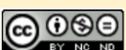
.....
เป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความเคารพนับถือ ด้านความรับผิดชอบและด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

1.3 ผลการศึกษาลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าเมื่อพิจารณาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความเคารพ จิตสาธารณะ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ อันเนื่องมาจากการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นเป้าหมายสำคัญของการปฏิบัติงานของทุก ๆ องค์กร เพื่อให้พัฒนาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ที่มากหรือน้อย ยังเป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นถึงผลของการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ให้ความหมายของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) ไว้ว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ และผลงานอย่างต่อเนื่องและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันธิตา เอียดบัวขวัญ (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สันผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในด้านความมุ่งประสงค์สูงสุด

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และ 4.53 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล หลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า เนื้อหาของโปรแกรมแบ่งออกเป็น 6 โมดูล ประกอบด้วย โมดูล 1 ความยุติธรรม โมดูล 2 ความซื่อสัตย์สุจริต โมดูล 3 ความรับผิดชอบต่อสังคม โมดูล 4 จิตสาธารณะ โมดูล 5 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ โมดูล 6 ความเคารพ องค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยใช้ระยะเวลาในการพัฒนาตามหลักการ 70: 20: 10 จากการสังเคราะห์จากเอกสารของนักวิชาการจากทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมายของโปรแกรม เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการ และการประเมินผล โดยจากโปรแกรมมีการกำหนดสัดส่วนการพัฒนา 70: 20: 10 คือ ร้อยละ 70 เป็นการเรียนรู้และพัฒนาจากประสบการณ์การลงมือทำ ร้อยละ 20 เป็นการเรียนรู้และพัฒนาจากบุคคลอื่น และร้อยละ 10 เป็นการเรียนรู้และพัฒนาจากการฝึกอบรม สอดคล้องกับ

[286]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

.....
อารมณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2559) กล่าวว่า แนวคิด 70: 20: 10 Learning Model เป็นแนวคิดการพัฒนาที่มุ่งเน้น การปฏิบัติจริง การทำงานจริงในภาคสนามจริงและต้องนำมาปรับใช้เพื่อให้ได้ผลการพัฒนาเกิดขึ้นเป็นไปตาม เป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้ได้มีการกำหนดกรอบของวิธีการพัฒนาตามแนวคิด 70: 20: 10 ได้แก่ 1) ร้อยละ 70 การเรียนรู้และพัฒนาจากประสบการณ์การลงมือทำ วิธีการพัฒนาคือการศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงาน การ ประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) ร้อยละ 20 การเรียนรู้และพัฒนาจากบุคคลอื่น วิธีการพัฒนาคือการศึกษากรณี ตัวอย่าง และ 3) ร้อยละ 10 การเรียนรู้และพัฒนาจากการฝึกอบรม วิธีการพัฒนาคือ การสัมมนา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของครูมีส่วนทำให้เกิดการขยายขีดจำกัดของการพัฒนา ทั้งการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ประสิทธิภาพของผู้เรียน หรือแม้แต่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 เอกสารที่ใช้และรูปแบบของกิจกรรมในโปรแกรม อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ตาม บริบทของสถานศึกษา

1.2 ก่อนใช้โปรแกรมควรศึกษาคู่มือการใช้และจัดประชุมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้เสียมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนแนวปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ภายในโปรแกรมอย่างชัดเจน ใช้ กระบวนการพัฒนาที่หลากหลายและเน้นการมีส่วนร่วม

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการ พัฒนาครูด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น โดยควรมีและใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครู อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาบุคลากรอย่างสูงสุด และเกิดผลสำเร็จ ระยะยาวต่อองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาคุณภาพโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และมีประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูล ควรไปเก็บข้อมูลหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนในทุก ๆ ด้าน และควรมีการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายงานเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

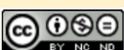
2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มองค์ประกอบ และตัวชี้วัดให้หลากหลายครอบคลุมทุกด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโปรแกรมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ราชสง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กัญญาภัค ไช้เพชรและ จุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคศตวรรษที่ 21*. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 51-64.
- กันยมาส ชูจิ้น. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง*. *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 19 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 72-74.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชุติมา รักษ์บางแหลม, เอกรินทร์ สังข์ทอง, ชวลิต เกิดทิพย์ และชิตชนก เชิงเชาวน์. (2559). *ภาวะผู้นำเชิง จริยธรรม: หนทางสู่การขับเคลื่อนภาวะผู้นำในสถาบันศึกษา*. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 8(1), 168-180.
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 213ง ลงวันที่ 9 กันยายน 2564
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-23.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547. (2547, 23 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก. หน้า 22-74.

[288]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยฤทธิ์. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

ภาณุวัฒน์ บุญธัญกิจ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานครตามทัศนะของผู้บริหารและครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2565). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]*. กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *รายงานประจำปีเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก*. นนทบุรี: ประชุมช่าง.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). *การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม*. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การวิจัยและพัฒนา รูปแบบ กลไกการเสริมสร้างวิสัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2554). *พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสายสนับสนุนสถาบันการศึกษาของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

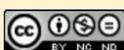
อนันธิตา เอียดบัววิญญ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2559). *การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70: 20: 10 Learning Model*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

Krejcie, R.V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607–610.

[289]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทัย. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>

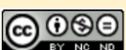
.....
Sims, R.R., & Brinkmann, J. (2002). *Leaders as Moral Role Models: The Case of John Gutfreund at Salomon Brothers*. Journal of Business Ethics, 35(4), 327-339.

Treviño, L.K., & et al., (2003). *A Qualitative Investigation of Perceived Executive Ethical Leadership: Perceptions from Inside and Outside the Executive Suite*. Human Relations, 56(1), 5-37.

Moore, B.D., (2022). *What is ethical leadership? principles & examples*. Great work life. Retrieved on May 9 , 2022, from <https://www.greatworklife.com/what-is-ethical-leadership-decision-framework/>

[290]

Citation:

ราชัย นามวงศ์ษา และ สุรเชต น้อยอุทธิ. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 271-290

Namwongsa, R., & Noirit, S., (2023). The Development of a Program to Enhance the Ethical Leadership Qualities of Teachers under the Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 271-290; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.190>